

جمعه 2 آبان 1393 - 29 ذی الحجه 1435 - 24 اکتبر 2014

امضای لایحه ساختار جدید دولت از سوی ناصرالدین شاه قاجار (1251 ش) ...

*** 2 آبان در گذر تاریخ**

*** امضای لایحه ساختار جدید دولت از سوی ناصرالدین شاه قاجار (1251 ش) اشاره:**

مشیرالدوله، صدراعظم ناصرالدین شاه، در روزهای پایانی اولین سال صدارتش، لایحه‌ای به ناصرالدین شاه تسلیم و در آن، اصول تشکیلات جدید دولت ایران را پیشنهاد نمود. در مقدمه این لایحه، به منظور اینکه شاه گمان نکند که قصد محدود ساختن اختیاراتش در بین است، نام یکایک تشکیلات دولت ایران را دربار اعظم خواند و با این مقدمه، تشکیلات دولت را که دارای نه وزیر و یک صدراعظم بود، با حدود اختیارات صدراعظم و هر یک از وزیران به تفصیل ذکر کرد. وزارتخانه‌های نه‌گانه عبارت بودند از: وزارت داخله، خارجه، جنگ، مالیه، عدلیه، علوم، فواید عامه، تجارت و زراعت و دربار. وی با تعیین یک وزیر برای بررسی امور دربار سلطنت، امور دربار نیز را زیر نظر صدراعظم قرار داد. در این هیئت دولت، صدراعظم، برجسته‌ترین فرد بود. نکته مهم دیگر مسئولیت وزیران در مقابل صدراعظم و قطع ارتباط مستقیم آنها با شاه است. ناصرالدین شاه، لایحه سپهسالار را پسندید و با امضای آن، بدان اعتبار قانونی بخشید.

*** به زمین زده شدن اولین کلنگ پالایشگاه نفت تهران (1344 ش) اشاره:**

اولین کلنگ پالایشگاه نفت تهران در سال 1344 هجری شمسی نزدیکی شهرری به زمین زده شد.
*** برپایی تظاهرات گسترده مردم علیه رژیم پهلوی (1357 ش) اشاره:**

با گسترش نهضت اسلامی علیه رژیم شاه، شهرهای گرگان، تهران، قم، تبریز، کرمانشاه و همدان به عرصه تظاهرات گسترده و اعتصابات مردمی و دولتی تبدیل شدند. در تهران، مدارس تعطیل شد و گروه زیادی از دانش‌آموزان که در دانشگاه تهران اجتماع کرده بودند به دست نظامیان رژیم شاه، مجروح و دستگیر شدند. در شهر گرگان، عظیم‌ترین تظاهرات مردمی از آغاز نهضت اسلامی تا آن روز برگزار شد و مردم به اداره ساواک شهر حمله بردند. کارگران پالایشگاه تبریز، کارکنان شرکت برق کرمانشاه و کارکنان تلویزیون ایران اعتصاب نموده و استادان و طلاب حوزه علمیه قم، جلسات درس خود را تعطیل کردند. این تعطیلی فرصتی را فراهم ساخت تا استادان و طلاب انقلابی با حضور بیشتر در بین مردم، به روشنگری و هدایت حرکت اسلامی به سمت پیروزی نهایی انقلاب بپردازند.

*** رحلت فقیه بزرگوار آیت الله «سیداحمد میرخانی» از مفاخر علمای تهران (1372 ش) اشاره:**

آیت‌الله سیداحمد میرخانی در سال 1296 ش (1335 ق) در تهران به دنیا آمد. پس از طی تحصیلات مقدماتی، به شوق فراگیری علوم دینی راهی حوزه علمیه قم شد و از محضر حضرات آیات مرعشی نجفی، سیدمحمد حجت کوه‌کمره‌ای و سید محمد تقی خوانساری بهره‌های وافر برد. وی پس از ورود آیت‌الله بروجردی به قم، در جلسه درس ایشان حاضر شد و تا پایان عمر آن عالم بزرگ از بحث‌های فقهی و اصولی ایشان استفاده کرد. وی پس از آن به تهران بازگشت و به اقامه جماعت، اعزام مبلغ به اطراف تهران، تالیف و نشر کتب دینی، تاسیس مسجد و حوزه علمیه و ارشاد جوانان اشتغال ورزید. از آثار قلمی ایشان، آیات الاحکام در 2 جلد و سیر حدیث در اسلام را می‌توان نام برد. سرانجام این فقیه فرزانه پس از 76 سال زندگی پربار در 2 آبان 1372 برابر با 9 جمادی الاول 1414 ق چشم از جهان فروبست و به اجداد طاهرینش پیوست.

*** ارتحال عالم ربانی آیت الله «محمد واصف لاهیجی» (1375 ش) اشاره:**

آیت‌الله محمد جیلانی معروف به شیخ محمد واصف لاهیجی اسطوره تقوا و معرفت و از مدافعین حقیقی اسلام و مذهب شیعه جعفری بود که در خطیرترین ایام هجوم دشمنان اسلام، با قلم و بیان از اسلام ناب دفاع می‌نمود. او در اکثر علوم اسلامی از قبیل فقه، اصول، فلسفه، منطق، کلام، درایه، ریاضی و فیزیک استاد بود و اکثر این علوم را به نظم کشید. علامه لاهیجی در سرودن اشعار علمی به زبان عربی بی‌نظیر بود و در نظم کشیدن مباحث علمی به زبان عربی، مهارت فوق العاده‌ای داشت. دیوان اشعار، بیت الاحزان عاشقان، رساله الانسان، طب النبی و تاریخ الائمه از جمله هفتصد اثر این عالم پر تلاش و نویسنده تواناست که از این میان، بالغ بر 200 اثر از آنها به چاپ رسیده‌اند. سرانجام این عالم عامل و سالک الی الله، پس از عمری خدمت و تلاش در راه اعلائی کلمه حق، در دوم آبان 1375 به لقاء الله رسید و به دوست پیوست.

*** درگذشت بانو قنبری، نقاش خودآموخته (1384 ش) اشاره:**

بانو قنبری، سال ۱۳۰۷ ش در روستای دریکنده استان مازندران به دنیا آمد. جوشش درونی او برای خلق تصاویر از همان زمان

کودکی به صورت بازی با گل و خاک، خود را آشکار می‌ساخت اما او تا سن شصت و هفت سالگی برای بیان احساسات خود از طریق نقاشی فعالیتی نکرد. میل هنری او از طریق دیگر کارهای هنری به‌ویژه آرایش عروس‌های دهکده بروز می‌یافت. رو آوردن مکرمه به نقاشی از بیماری گاو مورد علاقه‌اش آغاز شد. او گاو محبوبی داشت که برای چراندن آن مجبور بود روزانه مسافت طولانی‌ای را بپیماید. پس از چندی مکرمه بیمار شد و فرزندانش که نگران سلامتی مادر بودند بدون اطلاع قبلی او، حیوان را فروختند. پس از آن زمان، مکرمه بسیار غمگین شد و برای غلبه بر احساساتش به نقاشی پناه برد. او که حتی قادر به خواندن و نوشتن نبود، بدون هیچ‌گونه آموزش رسمی، دست به خلق تصاویری فوق‌العاده زد. اولین کارش را که پرتره‌ای از یک گاو بود، با گل و خاک روی سنگ نقاشی کرد. سپس تمام دیوارهای خانه، درها، کدوهای حلوائی و هر آنچه را می‌توانست به‌عنوان بوم نقاشی عمل کند، انباشته از طرح و رنگ کرد تا این‌که یکی از پسرانش در یکی از سفرهای ماهانه برای ملاقات مادر، از تهران برایش رنگ و کاغذ خرید. اکنون تمام خانه‌اش مملو از نقاشی‌هایی شده بود که هرکدام راوی داستان تلخ و شیرین زندگی او به‌ویژه ماجرای ازدواجش به‌شمار می‌آمدند. مکرمه همیشه به این‌که که چرا او را مجبور کردند در سن پایین همسر چهارم مردی میانسال شود، اعتراض می‌کرد. مکرمه در مصاحبه‌ای که با هالی، فیلم‌ساز آمریکایی انجام داد، درباره زندگی‌اش چنین گفت: «به مدت چهار سال تنها شب‌ها نقاشی می‌کردم و هرگاه میهمان ناخوانده‌ای سر می‌رسید، به سرعت همه وسایلم را پنهان می‌کردم زیرا ذهنیت آن‌ها چنین بود که کاغذ و رنگ و قلم به چه درد یک کشاورز می‌خورد؟ من همیشه کاری برای انجام دادن دارم. در خانه هم کار می‌کنم، هم نقاشی. هیچ‌گاه بیکار و بی‌هوده زندگی نکردم. حتی مانند سایر خانم‌ها، عادت‌ی به خواب ظهر ندارم.» نخستین نمایشگاه مکرمه در سال ۱۳۷۴ش در گالری سیحون برپا شد و پس از آن هر ساله نمایشگاه‌هایی را در همان گالری برگزار می‌کرد. هم‌چنین در سال ۱۳۸۴ش نمایشگاهی از آثارش در لس‌آنجلس برپا شد. قنبری در سال ۲۰۰۱م برای برپایی نمایشگاهی از آثارش به سوئد رفت و همان سال به‌عنوان زن سال سوئد برگزیده شد. کارشناسان هنر اروپا، آثار قنبری را با نقاشی‌های شاگل مقایسه می‌کنند. بانو مکرمه قنبری دوم آبان‌ماه سال ۱۳۸۴ هجری شمسی از دنیا رفت.

* درگذشت مهندس تیمور لکستانی، پدر برق ایران (۱۳۹۰ش)

اشاره:

مهندس تیمور لکستانی در سال ۱۲۹۴ در سلماس به دنیا آمد و پس از اخذ دیپلم از دبیرستان فردوسی تبریز در سال ۱۳۱۳ به دانشکده فنی دانشگاه تهران راه یافت و در زمره ۱۰ نفر اول پذیرفته و با اخذ رتبه ممتاز فارغ‌التحصیل شد. لکستانی از نخستین گروه مهندسان برق دانش آموخته دانشگاه تهران بود که پس از فراغت از تحصیل به صنعت برق کشور ملحق شد. در زمان ورود لکستانی به صنعت برق، کارخانه برق تهران در اختیار مهندسان چک بود و از آن جا که آنها تمایلی برای انتقال دانش و تخصص برق به ایرانی‌ها نداشتند، لکستانی و همکارانش خود را متعهد به کسب این تجارب و تخصص کرده و با مطالعه پنهانی نقشه‌های مهندسان چک، امور حساس در اداره شبکه برق تهران را فرا گرفتند تا این‌که سرانجام همین تعهد و تلاش سبب شد تا چکی‌ها مجبور به ترک کارخانه برق شده و اداره کارخانه برق تهران بر عهده مهندسين داخلی قرار گیرد. وی همچنین پس از انتصاب به ریاست شبکه برق تهران در سال ۱۳۲۶، در توسعه این شبکه نقش بسیار تاثیرگذاری داشت. لکستانی که از پایه‌گذاران دانشگاه صنعتی شریف بود در سال‌های ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۹ عضو هیات امانا و معاون فنی این دانشگاه بود. مهندس تیمور لکستانی، پدر برق ایران و از بنیانگذاران دانشگاه صنعتی شریف، بر اثر سکته مغزی در بیمارستان ایرانمهر تهران بستری شد و در دوم آبان در سن ۹۶ سالگی درگذشت.

* وزیر دربار در یک مصاحبه هزینه جشن های ۲۵۰۰ ساله را شانزده میلیون و هشتصد هزار دلار اعلام کرد(۱۳۵۰ش)

* در جاده هراز در اثر تصادف دو اتوبوس ۴۴ نفر کشته شدند(۱۳۵۰ش)